

In de serie Generatiekloof komen verschillen in opvattingen en levenswijze tot uiting. Waarmee had je moeite en hoe heb je begrip voor elkaar gekregen, elkaar geaccepteerd en gesteund?

EEN GOED GESPREK TUSSEN OUDER (HEDY) EN KIND (HADASSAH)

‘Sommige dingen bespreek je gewoon niet met elkaar’

Generatiekloof? Oud-politica Hedy d'Ancona en presentatrice Hadassah de Boer menen dat kinderen krijgen die kloof juist dicht wegens onvoorwaardelijke liefde. Moeder en dochter steunen elkaar bij tegenslagen en delen veel, maar zien elkaar niet als vriendinnen. Hadassah: “Dat lijkt mij niet gezond.”

Hadassah: “Als puber vertelde ik je niet alles, ook omdat ik niet wilde dat je je ongerust zou maken. Misschien geldt dit nog steeds wel. Al jong kon ik mijn eigen grenzen stellen. Jij was door werk veel weg en als je dan thuiskwam, was het vooral gezellig.”

Hedy: “Thuis was thuis.”

Hadassah: “Die houding vond ik een stuk lastiger in de jaren dat Willem (haar zoon, red.) opgroeide en ik non-stop werkte in de media. Ik was dag en nacht bereikbaar.”

Hedy: “Dat is weer een voordeel van mijn tijd: er was geen internet en social media. Als ik moest werken was de boel thuis goed georganiseerd. Jullie hadden vertrouwde oppassen en later namen we studenten in huis. Zij aten met jullie en hielden een oogje in het zeil.”

Hadassah: “Zó leuk. Daardoor kreeg ik waarschijnlijk ook veel meer vrijheid.”

Hedy: “Opvoeden moet je een beetje loslaten; ik deed ook maar wat. Natuurlijk had ik wél het gevoel dat het kon. Als je hopeloos aan de drugs had gezeten, was het anders geweest.”

Hadassah: “Je moeder is je beste vriendin’ geldt niet voor ons. Je hebt vriendinnen én een moeder. Sommige dingen bespreek je gewoon niet met elkaar.”

Hedy: “Je hebt verschillende manieren van vertrouwen. Met jou bespreek ik andere dingen dan met mijn vriendinnen. Ik weet dat wij van een andere generatie zijn, maar ik voel geen kloof. Omdat we een goede verhouding met elkaar hebben, is dat juist dé manier om die kloof niet te laten ontstaan. Op een vanzelfsprekende manier is er een doorkijkklukje.”

Hadassah: “Oh ja, zo voel ik het ook met Willem. Die manier van kijken heb ik misschien toch van jou meegekregen.”

FEMINISME EN ACTIVISME

Hedy: “Ik stond niet op een zeepkist in de keuken over het feminisme te schreeuwen. Sowieso dachten jij en jouw vriendinnen dat mijn generatie alles al geregeld had. Jullie gingen niet demonstreren en klitten niet in vrouwenhuizen bij elkaar om te vertellen hoe je de wereld moest veranderen. Dat is met de huidige generatie weer anders: iedere week krijg ik wel een middelbare scholier op bezoek die een profielwerkstuk over het feminisme maakt.”

Hadassah: “Ik kon studeren, anticonceptie krijgen en een goede baan vinden. Onze generatie kon een eigen pad kiezen. Ik hoefde er niet voor te strijden. Hoe het is om economisch zelfstandig te zijn, leerde ik pas op het moment dat ik ging scheiden.”

Hedy: “Het is fijn dat jij net als ik maatschappelijk betrokken bent en héél goed weet dat het oneerlijk verdeeld is in de wereld. Ik zou het lastig vinden als je dat gevoel zou missen.”

Hadassah: “Ik wil me voor mensen die het minder hebben inzetten, maar ik ga weer niet zoals jij met spandoeken de straat op. Hoewel ik komend weekend wél naar een vredesdemonstratie wil gaan. Nu je 24/7 het nieuws en de gevolgen van de oorlog tussen Hamas en Israël ziet, moet je met elkaar in gesprek blijven.”

Hedy: “Oh, daar ga ik ook heen. Demonstreren helpt in principe niet, maar het helpt mij. Soms voel ik me zo machteloos en dan wil ik wat doen. Gelukkig kan demonstreren in Nederland.”

SCHEIDING

Hedy: “Ik scheidde niet na een heel tumultueus huwelijk, maar de relatie met je vader was afgesleten. De mededeling voor jullie kwam onverwachts, en dat

'Opvoeden? Ik deed ook maar wat'

moet een grote shock geweest zijn. Ik ging luchtig met de scheiding om, omdat ik het voor jullie niet zwaar wilde maken. In dat streven ben ik er misschien wel te achteloos mee omgesprongen."

Hadassah: "Ik heb het niet als een schrik ervaren, omdat ik nog zo klein was. Eigenlijk heb ik precies hetzelfde als jij gedaan tijdens mijn scheiding. Patronen herhalen zich. Willem was, net als ik destijds, vier jaar toen ik ging scheiden. Ook wij hadden geen ruzie, maar maakten elkaar niet langer gelukkig. Als je elkaar niet de tent uitvecht, is de knoop doorhakken om te scheiden héél lastig. Je moet iemand die je aardig vindt verdriet doen."

Hedy: "Dat is zo'n moeilijke beslissing. Afscheid nemen doe je niet van de ene op de andere dag."

Hadassah: "Het is belangrijk hoe ouders na de scheiding met elkaar omgaan. En dat hebben jullie goed gedaan. Ik heb nooit het gevoel gehad dat ik loyaal moest zijn aan één ouder. Jullie kwamen ook bij elkaar over de vloer. Zo geef ik jouw kleinkind ook bewust het gevoel dat zijn vader een leuk persoon is. Ik vind het eveneens fijn dat jij mijn ex uitnodigt op jouw verjaardag. Hij blijft de vader van Willem. En je schrijft zijn ouders weleens een briefje, omdat jullie samen een kleinkind hebben. Het geeft een goed gevoel en steun als iedereen bij elkaar over de vloer kan komen."

Hedy: "Ach, misschien is mijn onrust of ik het wel goed gedaan heb overbodig nu ik van jou hoor dat het allemaal wel meeviel en jij precies hetzelfde hebt gedaan."

TROTS OUDER WORDEN

Hedy: "Na het overlijden van Aat (haar partner, red.) ben je door er simpelweg te zijn een grote steun geweest. Het is een veilige gedachte dat jouw deur altijd open staat."

Hadassah: "Je was zó sterk."

Hedy: "Ik manifesteer mijn verdriet nooit zo; jij weet toch wel hoe ik me voel. Over mijn eigen dood denk ik niet veel na. Ik ben 86 en dan weet je dat je een beperkte toekomst hebt."

Hadassah: "Ik maak me ook geen zorgen om jou. Je bent gezond, en doet van alles: openingen, deelnemen in een jury, lezingen geven en gaat regelmatig uit. Doe het eens rustiger aan, denk ik weleens."

Hedy: "Ik mis Aat enorm, maar hoeft nu niks meer in de groep te gooien. Ik heb zeeën van tijd om leuke dingen te doen. Mocht ik ernstig ziek worden dan bepaal ik wanneer ik ga. Euthanasie is net zoiets als vroeger 'Baas in eigen buik'. Als oudere kun je pas echt emanciperen met het recht op zelfbeschikking."

Hadassah: "Het feit dat het kan is een geruststellende gedachte. Ik ben meer bang voor jouw lijden dan jouw dood. Als ik naar jou kijk ben ik trots op jouw vermogen activistisch te blijven. Je zet je in, blijft je verwonderen en hebt een open blik op de wereld om je heen. Jouw wereld wordt niet kleiner en je vervreemdt niet van andere generaties."

Hedy: "Dan kan ik niet achterblijven: jij bent véél en véél aardiger dan ik. Je hebt zoveel compassie en denkt écht aan iedereen. Dat is een mooie eigenschap!" ■

*'Als je elkaar niet de tent uitvecht
is de knoop doorhakken om te
scheiden héél lastig'*